

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
GERARD HOGAN
prednesené 11. júla 2019¹

Spojené veci C-398/18 a C-428/18

Antonio Bocero Torrico (C-398/18)
Jörg Paul Konrad Fritz Bode (C-428/18)
proti
Instituto Nacional de la Seguridad Social,
Tesorería General de la Seguridad Social

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Vyšší súd Galície, Španielsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Článok 5 – Dávka predčasného starobného dôchodku – Požiadavka, aby výška dávky predčasného starobného dôchodku bola vyššia ako minimálna dávka v starobe pri dosiahnutí veku 65 rokov – Metóda výpočtu minimálnej výšky – Vnútroštátna právna úprava zohľadňujúca iba dávky príslušného členského štátu – Nezohľadnenie dávok z iného členského štátu – Požiadavka rovnosti zaobchádzania pri dávkach“

I. Úvod

1. Tieto návrhy na začatie prejudiciálneho konania, podané do kancelárie Súdneho dvora 15. júna 2018 (vec C-398/18) a 28. júna 2018 (vec C-428/18), sa týkajú výkladu práva Únie, konkrétne článku 48 ZFEÚ a rovnako aj článkov 5 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia².

2. Svojou otázkou sa Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Vyšší súd Galície, Španielsko) v podstate pýta, či článok 48 ZFEÚ bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely určenia, či má osoba nárok na dávku predčasného starobného dôchodku, okrem iného vyžaduje, aby výška dávky, ktorá sa má poberať, bola vyššia ako minimálna dávka v starobe, na ktorú by dotknutá osoba mala nárok na základe tejto právnej úpravy vzhľadom na svoju rodinnú situáciu po dosiahnutí veku 65 rokov. Španielska právna úprava pritom zohľadňuje iba dávku v starobe vyplácanú týmto členským štátom bez zohľadnenia rovnocenných dávok, ktoré by dotknutá osoba mohla získať z jedného alebo viacerých iných členských štátov.

3. Návrhy boli podané v rámci sporu medzi pánom Bocerom Torricom na jednej strane a Instituto Nacional de la Seguridad Social (Národný inštitút sociálneho zabezpečenia) (ďalej len „INSS“) a Tesorería General de la Seguridad Social (Všeobecná pokladnica sociálneho zabezpečenia) (ďalej len „TGSS“) na druhej strane (vec C-398/18) a v rámci sporu medzi pánom Bodem na jednej strane a INSS a TGSS na druhej strane (vec C-428/18).

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

² Ú. v. EÚ L 166, 2004, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72.

4. Je potrebné poznamenať, že článok 48 ZFEÚ stanovuje, že Európsky parlament a Rada Európskej únie prijímajú „v oblasti sociálneho zabezpečenia opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na poskytnutie voľného pohybu pracovníkov“, okrem iného uzavretím dohôd, ktoré migrujúcim pracovníkom zabezpečia „započítanie všetkých *období* braných do úvahy podľa zákonov príslušných krajín“³. Súčasný systém sčítania dôb možno nájsť v nariadení č. 883/2004. Článok 6 nariadenia č. 883/2004 stanovuje sčítanie dôb poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska a články 52 a 58 tohto nariadenia obsahujú pravidlá pre výpočet dávok v starobe a minimálnych dávok v starobe, ak má osoba obdobia poistenia alebo bydliska vo viac ako jednom členskom štáte.

5. Hoci sa návrh na začatie prejudiciálneho konania osobitne odvoláva na článok 48 ZFEÚ, odpoveď na prejudiciálnu otázku sa podľa môjho názoru nachádza v článku 5 nariadenia č. 883/2004, ktorý stanovuje zásadu vyplývajúcu z judikatúry Súdneho dvora o rovnakom zaobchádzaní pri dávkach, príjmoch a faktoch.

II. Právna úprava

A. Právo Únie

6. Odôvodnenia 9, 10, 11 a 12 nariadenia č. 883/2004 stanovujú:

„(9) Súdny dvor viac krát poskytol stanovisko o možnosti rovnakého zaobchádzania pri dávkach, príjme a faktoch; táto zásada by sa mala výslovne prijať a rozvíjať pri dodržaní podstaty a ducha právnych pravidiel.

(10) zásada zaobchádzania s niektorými faktami alebo udalosťami, ku ktorým dochádza na území iného členského štátu, ako keby sa udiali na území členského štátu, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné, by však nemala prekážať zásade spočítania dôb poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska ukončených podľa vnútroštátnych právnych predpisov iného členského štátu k takýmto dobám ukončeným podľa vnútroštátnych právnych predpisov príslušného členského štátu. Doby ukončené podľa právnych predpisov iného členského štátu by sa preto mali vziať do úvahy iba pri uplatňovaní zásady spočítania dôb;

(11) prispôbenie faktov alebo udalostí, ku ktorým dochádza v jednom členskom štáte, nemôže v žiadnom prípade viesť k tomu, aby sa iný členský štát stal príslušným alebo jeho právne predpisy uplatniteľnými;

(12) vzhľadom na proporionalitu by sa mala venovať pozornosť tomu, aby sa zabezpečilo, že zásada prispôbenia faktov alebo udalostí nevedie k objektívne neopodstatneným výsledkom alebo k prekryvaniu dávok rovnakého druhu za tú istú dobu.“

7. Článok 3 nariadenia č. 883/2004, nazvaný „Vecná pôsobnosť“, stanovuje:

„1. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia:

...

d) dávky v starobe;

...“

3 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

8. Článok 5 uvedeného nariadenia, nazvaný „Rovnocennosť zaobchádzania pri dávkach, príjmoch, faktoch alebo udalostiach“, stanovuje:

„Pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak a vzhľadom na osobitné vykonávacie ustanovenia, platí toto:

- a) ak podľa právnych predpisov príslušného členského štátu má poskytnutie dávok sociálneho zabezpečenia a iného príjmu určité právne účinky, príslušné ustanovenia takýchto právnych predpisov sa uplatňujú tiež na poskytnutie rovnocenných dávok získaných podľa právnych predpisov iného členského štátu, alebo na príjem získaný v inom členskom štáte;
- b) ak sú podľa právnych predpisov príslušného členského štátu právne účinky prisúdené výskytom určitých faktov alebo udalostí, takýto členský štát zohľadní podobné fakty alebo udalosti, ktoré sa vyskytli v ktoromkoľvek členskom štáte, ako keby sa stali na jeho vlastnom území.“

9. Článok 6 nariadenia č. 883/2004, nazvaný „Sčítanie dôb“, stanovuje:

„Pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak, príslušná inštitúcia členského štátu, právne predpisy ktorého:

- nadobudnutie, zachovanie, trvanie alebo znovunadobudnutie práva na dávky,
- pokrytie právnymi predpismi, alebo
- prístup k alebo vyňatie z povinného, voliteľného nepretržitého alebo dobrovoľného poistenia,

podmieňujú ukončením dôb poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliskom, zohľadní v potrebnom rozsahu doby poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska, dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek iného členského štátu, ako keby tieto doby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje.“

10. Článok 52 ods. 1 uvedeného nariadenia, nazvaný „Priznanie dávok“, stanovuje:

„Príslušná inštitúcia vypočíta výšku dávky, ktorá bude náležať:

- a) podľa právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje, iba ak podmienky nároku na dávky boli splnené výlučne podľa vnútroštátneho práva (nezávislá dávka);
- b) vypočítaním teoretickej výšky a následne skutočnej výšky (paušálna dávka) takto:
  - i) teoretická výška dávky je rovná dávke, na ktorú by si daná osoba mohla uplatňovať nárok, ak by všetky doby poistenia a/alebo bydliska, ktoré boli dosiahnuté podľa právnych predpisov iných členských štátov, boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje deň priznania takejto dávky. Ak podľa týchto právnych predpisov výška nezávisí na trvaní dosiahnutých dôb, táto výška sa považuje za teoretickú výšku;
  - ii) príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku paušálnej dávky na základe teoretickej výšky podľa pomeru trvania dôb dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, k celkovému trvaniu dôb dosiahnutých pred vznikom poistného udalosti podľa právnych predpisov všetkých daných členských štátov.“

11. Článok 58 tohto nariadenia, nazvaný „Priznanie doplatku“, stanovuje:

„1. Poberateľovi dávok, na ktorého sa vzťahuje táto kapitola, sa nemôže v členskom štáte bydliska a podľa právnych predpisov ktorého sa mu má vyplácať dávka, poskytnúť dávka nižšia ako minimálna dávka ustanovená týmito právnymi predpismi za doby poistenia alebo bydliska, ktoré sa rovnajú všetkým dobám zohľadneným pre vyplácanie dávky v súlade s touto kapitolou.

2. Príslušná inštitúcia tohto členského štátu vyplatí poberateľovi počas celej doby bydliska na území tohto štátu doplatok vo výške rozdielu medzi celkovou sumou dávok splatných podľa tejto kapitoly a výškou minimálnej dávky.“

B. Španielske právo

12. Článok 208 Ley General de la Seguridad Social (všeobecný zákon o sociálnom zabezpečení), ktorého prepracované znenie bolo schválené prostredníctvom Real Decreto legislativo 8/2015 (kráľovský legislatívny dekrét č. 8/2015) z 30. októbra 2015⁴, v znení platnom v deň podania žiadostí žalobcov stanovoval:

„1. Možnosť odchodu do predčasného starobného dôchodku na základe vlastnej vôle danej osoby si vyžaduje splnenie týchto požiadaviek:

- a) Do dosiahnutia dôchodkového veku, ktorý sa uplatní v každom prípade podľa článku 205 ods. 1 písm. a), jej chýbajú maximálne dva roky, pričom opravné koeficienty, na ktoré odkazuje článok 206, sa na tento účel neuplatnia.
- b) Preukázanie minimálnej doby skutočného poistenia v dĺžke tridsaťpäť rokov. ...
- c) Po preukázaní splnenia všeobecných a osobitných podmienok uvedeného režimu starobného dôchodku, musí byť výška dôchodku, ktorý sa má poberať, vyššia, ako je výška minimálneho dôchodku, ktorý by danej osobe prináležal z dôvodu jej rodinnej situácie po dovŕšení veku šesťdesiatich piatich rokov. V opačnom prípade nie je možný odchod do tohto druhu predčasného starobného dôchodku.

2. V prípade predčasného odchodu do dôchodku, uvedeného v tomto článku, sa dôchodok zníži za každý štvrtrok alebo časť štvrtroka, ktorý bude v čase vzniku rozhodujúcej udalosti chýbať zamestnancovi na splnenie požiadavky dovŕšenia zákonného veku odchodu do dôchodku, ktorý v každom prípade vyplýva z uplatnenia článku 205 ods. 1 písm. a), uplatnením týchto koeficientov na základe preukázaného obdobia poistenia:

...

Výlučne na účely určenia uvedeného zákonného veku odchodu do dôchodku sa za taký vek bude považovať vek, ktorý by dosiahol zamestnanec, ak by platil príspevky na dôchodok v období od vzniku rozhodujúcej udalosti do dovŕšenia zákonného veku odchodu do dôchodku, ktorý v každom prípade vyplýva z článku 205 ods. 1 písm. a).

Na výpočet období poistenia sa použijú celé obdobia, pričom časť obdobia nebude považovaná za celé obdobie.“

4 Uverejnený v BOE č. 261 z 31. októbra 2015, s. 103291, a korigendum, BOE č. 36 z 11. februára 2016, s. 10898.

13. Článok 14 ods. 3 Real Decreto 1170/2015, de 29 de diciembre, sobre revalorización de pensiones del sistema de seguridad social y de otras prestaciones sociales públicas para el ejercicio 2016 (kráľovský dekrét č. 1170/2015 z 29. decembra 2015 o valorizácii dôchodkov zo systému sociálneho zabezpečenia a iných verejných sociálnych dávok za rozpočtový rok 2016)⁵ stanovuje:

„Ak by po uplatnení ustanovenia predchádzajúceho odseku bol úhrn súm dôchodkov, ktoré boli priznané podľa dvojstranného alebo mnohostranného dohovoru o sociálnom zabezpečení prostredníctvom španielskych alebo cudzích právnych predpisov, nižší ako minimálna výška príslušného dôchodku, ktorá je platná v danom čase v Španielsku, bude mať poberateľ zaručený nárok na rozdiel medzi úhrnom súm dôchodkov priznaných v Španielsku a v zahraničí a uvedenou minimálnou výškou, pokiaľ žije v tuzemsku a spĺňa požiadavky, ktoré na tento účel stanovujú všeobecné pravidlá.

Na dôchodky priznané podľa nariadení Spoločenstva o sociálnom zabezpečení sa uplatňuje článok 50 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/1971 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, a článok 58 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

...“

III. Spor vo veciach samých a prejudiciálna otázka

14. Pán Bocero Torrico, narodený 15. decembra 1953, je poistený v rámci španielskeho systému sociálneho zabezpečenia. Dňa 16. decembra 2016 požiadal španielske orgány sociálneho zabezpečenia o dávku predčasného starobného dôchodku, ktorú mu INSS rozhodnutím z 9. novembra 2016 odmietol priznať, keďže nedosiahol dávku zodpovedajúcu výške minimálnej dávky v starobe, ktorá by dotknutej osobe prináležala z dôvodu jej rodinnej situácie po dovŕšení veku šesťdesiatich piatich rokov. Pán Bocero Torrico podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá rozhodnutím z 25. apríla 2017.⁶

15. Celková doba poistenia pána Bocera Torrica trvala 16 637 dní, z čoho bolo 9 947 dní v Španielsku a 6 690 dní v Nemecku. V Nemecku mu bola priznaná dávka v starobe vo výške 507,35 eura. Dávka predčasného starobného dôchodku, ktorá by mu mala prináležať v Španielsku, by predstavovala 530,15 eura, čo je výsledok uplatnenia opravného koeficientu 88 % zohľadňujúceho vek na základnú sumu vo výške 773,75 eura, ktorý bol vypočítaný uplatnením pomernej časti vo výške 76,86 % vo vzťahu k Španielsku.

16. Pán Bode, narodený 4. júna 1952, je poistený v rámci španielskeho systému sociálneho zabezpečenia. Dňa 31. mája 2015 požiadal španielske orgány sociálneho zabezpečenia o dávku predčasného starobného dôchodku, ktorú mu INSS rozhodnutím z 26. augusta 2015 odmietol priznať, keďže nedosiahol dávku zodpovedajúcu výške minimálneho dôchodku, ktorá by dotknutej osobe prináležala z dôvodu jej rodinnej situácie po dovŕšení veku šesťdesiatich piatich rokov.

17. Celková doba poistenia pána Bodeho trvala 16 725 dní, z čoho 2 282 dní platil poistenie v Španielsku a 14 443 dní v Nemecku. V Nemecku mu bol priznaný starobný dôchodok v skutočnej výške 1 185,22 eura. Dávka predčasného starobného dôchodku, ktorá by mu mala prináležať v Španielsku by predstavovala 206,60 eura, čo je výsledok uplatnenia opravného koeficientu 87 % zohľadňujúceho vek na základnú sumu vo výške 1 357,80 eura mesačne, ktorý bol vypočítaný uplatnením pomernej časti vo výške 17,49 %, ktoré má zaplatiť Španielsko.

5 Uverejnený v BOE č. 312 z 30. decembra 2015.

6 Tieto dátumy uviedol vnútroštátny súd. Podľa INSS a Komisie bolo rozhodnutie o zamietnutí vydané v marci 2017.

18. V roku 2016 bola minimálna dávka v starobe v Španielsku pre osoby staršie ako 65 rokov s nezaopatreným manželom/nezaopatrenou manželkou vo výške 784,90 eura.

19. Pán Bocero Torrico a pán Bode podali proti INSS a TGSS žaloby na Juzgado de lo Social (Pracovný súd)⁷, pričom sa v nich domáhali určenia svojich nárokov na dávky predčasného starobného dôchodku s účinnosťou od 1. januára 2017 v prípade pána Bocera Torrica a 1. júla 2015 v prípade pána Bodeho.

20. Juzgado de lo Social (Pracovný súd) v oboch prípadoch konštatoval, že podľa vnútroštátnych právnych predpisov musí byť výška dávky predčasného starobného dôchodku vyššia ako minimálna dávka v starobe, ktorá by dotknutej osobe prináležala z dôvodu jej rodinnej situácie po dovŕšení veku šesťdesiatich piatich rokov. Usúdil, že výška dávky v starobe, ktorá sa má poberať, musí zodpovedať paušálnej španielskej dávke v starobe, keďže ide o skutočnú dávku v starobe, ktorú príjemca reálne dostane od Španielska, na rozdiel od akéhokoľvek iného členského štátu. Predmetným rozsudkom sa teda vyhovel tvrdeniam predloženým zo strany INSS, ktoré vychádzajú z účelu vnútroštátnej právnej úpravy, a to zabrániť dorovnávaniu dávok v starobe až na úroveň zákonného minima osobám, ktoré ešte nedosiahli zákonný vek odchodu do dôchodku, a teda udržať tieto osoby na pracovnom trhu.

21. Žaloby, ktoré podali páni Bocero Torrico a Bode, boli preto zamietnuté rozsudkom zo 6. októbra 2017 v prípade prvého pána a rozsudkom z 15. novembra 2017 v prípade druhého pána.

22. Páni Bocero Torrico a Bode podali proti týmto rozsudkom odvolania 3. novembra a 22. novembra 2017.

23. Vnútroštátny súd zastáva názor, že páni Bocero Torrico a Bode nie sú záťažou pre španielsky systém sociálneho zabezpečenia, pretože ich dávky predčasného starobného dôchodku nebudú nikdy dorovnané doplatkom do minimálnej výšky vyplácaným na ťarchu Španielska, keďže poberajú taktiež dávky v starobe z Nemecka a súčet oboch skutočných a efektívnych dávok v starobe predstavuje sumu vyššiu, ako je suma minimálnej španielskej dávky v starobe. Podľa vnútroštátneho súdu článok 14 ods. 3 kráľovského dekrétu č. 1170/2015, ktorý odkazuje na článok 58 nariadenia (ES) č. 883/2004, umožňuje iba vyplácať rozdiel medzi celkovou sumou dávok splatných podľa nariadení Únie a minimálnych dávok v starobe v Španielsku. To znamená, že ak by bola priznaná dávka predčasného starobného dôchodku, zohľadnia sa obidve dávky v starobe skutočne poberané v Španielsku a Nemecku, čo by zabránilo vzniku nároku na akýkoľvek doplatok dávky do minimálnej výšky.

24. Vnútroštátny súd sa domnieva, že ak sa porovná pracovník, ktorý nevycestoval a poberal dávku predčasného starobného dôchodku vyplácanú Španielskom vo výške 1 193,38 eura,⁸ a migrujúci pracovník, ktorý poberá tú istú sumu, ktorú však vyplácajú dva alebo viac členských štátov, migrujúci pracovník je znevýhodnený a diskriminovaný z dôvodu cestovania do iných členských štátov (v tomto prípade Nemecka) a bráni sa mu v prístupe k dávke predčasného starobného dôchodku, na ktorú by mal nárok nemigrujúci pracovník. Tento súd sa preto domnieva, že ak článok 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení odkazuje na „výšku dôchodku, ktorý sa má poberať“, mal by sa uvedený pojem vykladať v tom zmysle, že musí predstavovať celkový súčet skutočnej dávky v starobe, ktorú vypláca Španielsko, a skutočnej dávky v starobe, ktorú vypláca Nemecko. Vnútroštátny súd sa tiež domnieva, že takýto prístup by spĺňal účel uvedenej právnej úpravy, ktorým je zabrániť, aby Španielsko muselo dorovnávať dôchodkovú dávku až na úroveň zákonného minima, s prihliadnutím na to, ako bolo uvedené vyššie, že aj podľa španielskej právnej úpravy a právnej úpravy Únie, nárok na doplatok do minimálnej výšky vyžaduje zohľadnenie súčtu oboch dávok.

⁷ Ourense, pokiaľ ide o pána Bocera Torrica, a A Coruña, pokiaľ ide o pána Bodeho.

⁸ Za predpokladu, že spĺňajú ostatné kritériá stanovené v španielskej právnej úprave. Vnútroštátny súd uviedol, že tieto ďalšie kritériá nie sú predmetom sporu v prejednávanej veci. Tento údaj poskytol vnútroštátny súd vo veci C-398/18, ako aj vo veci C-428/18.

25. Za týchto okolností Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Vyšší súd Galície) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 48 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá priznanie predčasného starobného dôchodku podmieňuje tým, že suma dôchodku, ktorý sa má poberať, musí byť vyššia ako minimálny dôchodok, ktorý by prislúchal danej osobe na základe tej istej vnútroštátnej právnej úpravy, pričom za takýto ‚dôchodok, ktorý sa má poberať‘, sa považuje skutočný dôchodok, ktorý vypláca iba príslušný členský štát (v tomto prípade Španielsko), a to bez zohľadnenia skutočného dôchodku, ktorý by táto osoba mohla poberať z dôvodu inej dávky tej istej povahy vyplácanej iným členským štátom alebo inými členskými štátmi?“

IV. Konanie na Súdnom dvore

26. Písomné pripomienky predložili páni Bocero Torrico a Bode, INSS, Španielske kráľovstvo a Komisia, pričom všetci predniesli ústne tvrdenia na pojednávaní konanom 2. mája 2019.

V. Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

27. Páni Bocero Torrico a Bode tvrdia, že vnútroštátna právna úprava, ktorá podmieňuje prístup k dávke predčasného starobného dôchodku sumou paušálnej dávky, ktorú má príslušná inštitúcia vyplatiť za príspevky zaplatené podľa jej právnych predpisov, je v rozpore s právom Únie. Také pravidlá podmieňujú prístup k dávke príspevkami zaplatenými v jedinom členskom štáte, čím spôsobujú neefektívnosť pravidiel a zásad práva Únie týkajúcich sa voľného pohybu a sčítania dôb poistenia, najmä tých, ktoré sa týkajú sčítania dôb poistenia na účely prístupu k dávkam v starobe v zmysle článkov 45 a 48 ZFEÚ a článkov 6, 50, 51 a článku 52 ods. 1 písm. b), ako aj článku 58 nariadenia č. 883/2004.

28. Páni Bocero Torrico a Bode sa domnievajú, že „výška dávky, ktorá má byť vyplatená“, uvedená v článku 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení, by sa mala rovnať teoretickej výške dávky definovanej v článku 52 ods. 1 písm. b) bode i) nariadenia č. 883/2004, keďže výsledkom je asimilácia migrujúceho pracovníka na nemigrujúceho domáceho pracovníka v tej istej situácii. Subsidiárne tvrdia, že tieto pojmy by sa mali vykladať v súlade s článkom 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004 tak, že sa vzťahujú na súčet paušálnych dávok, ktoré dotknutá osoba poberá od dvoch alebo viacerých členských štátov za všetky obdobia poistenia zohľadnené na účely prístupu a výpočtu dávky v starobe v Španielsku. Poznávajú však, že tento prístup má dve nevýhody. Po prvé podmieňuje prístup k dávke predčasného starobného dôchodku v Španielsku sumou vyplývajúcou z urovnania nároku na dávku v dvoch alebo viacerých členských štátoch v súlade s článkom 52 ods. 1 písm. b) bodom ii) nariadenia č. 883/2004 bez ohľadu na výšku dávky, na ktorú by mala dotknutá osoba nárok v Španielsku, ak by všetky doby poistenia boli ukončené podľa španielskych právnych predpisov, a po druhé podmieňuje prístup k dávke predčasného starobného dôchodku v jednom členskom štáte prístupom a poberaním dávky predčasného starobného dôchodku v inom štáte bez toho, aby sa zohľadnila skutočnosť, že predčasný dôchodok nie je stanovený v právnych predpisoch všetkých členských štátov a nie je regulovaný rovnakým spôsobom v tých štátoch, ktoré stanovujú možnosť dávky predčasného starobného dôchodku.

29. INSS tvrdí, že v súlade s novým administratívnym stanoviskom č. 3/2018 z 13. februára 2018 je podmienka uložená článkom 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení splnená za predpokladu, že po prvé teoretická výška dávky⁹ je vyššia ako minimálna dávka v starobe v Španielsku a po druhé súčet sumy španielskej dávky a dávky jedného alebo viacerých štátov je vyšší ako minimálna dávka v starobe v Španielsku. Podľa INSS ak je teoretická výška dávky vyššia ako

9 Pozri článok 52 nariadenia č. 883/2004 týkajúci sa spôsobu výpočtu teoretickej výšky.

minimálna španielska dávka v starobe, potom sa doplatok podľa článku 14 ods. 2 kráľovského dekrétu č. 1170/2015 s cieľom zabezpečiť sumu rovnajúcu sa minimálnej dávke v starobe nevypláca. Okrem toho, ak súčet sumy španielskej dávky a dávky jedného alebo viacerých štátov prevyšuje minimálnu španielsku dávku v starobe, potom sa doplatok podľa článku 14 ods. 3 nevypláca. INSS sa preto domnieva, že na účely odpovede na otázku vnútroštátneho súdu je potrebné vziať do úvahy teoretickú dávku vypočítanú sčítaním dôb v zmysle článkov 5, 6, 51 a 52 nariadenia č. 883/2004.

30. Španielske kráľovstvo zastáva názor, že nariadenie č. 883/2004 neukladá členským štátom povinnosť dorovnať paušálnu dávku, ktorú vypláca členský štát a ktorá zodpovedá dávke predčasného starobného dôchodku, s cieľom dosiahnuť minimálny dôchodok vyplácaný v tomto členskom štáte vo veku 65 rokov, pretože by to viedlo k diskriminácii v prospech pracovníkov, ktorí neboli poistení počas celého obdobia v Španielsku. Zdôrazňuje skutočnosť, že INSS zohľadnil poistenie pánov Bocera Torrica a Bodeho v Nemecku v zmysle článku 52 nariadenia č. 883/2004 s cieľom vypočítať ich výšku dávky predčasného starobného dôchodku. Zahrnutie sumy ich nemeckých dávok s cieľom splniť podmienku uloženú článkom 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení však nie je upravené nariadením č. 883/2004 a mohlo by mať za následok narušenie španielskeho práva sociálneho zabezpečenia.

31. Španielske kráľovstvo tiež tvrdí, že dve podmienky, ktoré vyžaduje nové administratívne stanovisko 3/2018, sú uplatniteľné na žiadosti o dávku predčasného starobného dôchodku, ktoré podali páni Bocero Torrico a Bode.

32. Komisia tvrdí, že žiadosti o dávku predčasného starobného dôchodku, ktoré podali páni Bocero Torrico a Bode, musia byť preskúmané z hľadiska zásady rovnocennosti zaobchádzania pri dávkach, príjmoch, faktoch alebo udalostiach uvedenej v článku 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004, vykladanej vo svetle článkov 45 a 48 ZFEÚ. Odkaz španielskej právnej úpravy na „sumu dávky, ktorá má byť vyplatená“, sa má teda vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na súčet predmetných španielskych a nemeckých dávok, ktoré sú rovnocennými dávkami na účely tohto ustanovenia.

VI. Analýza

33. Na to, aby bolo možné vnútroštátnemu súdu poskytnúť užitočnú odpoveď, treba na úvod zdôrazniť, že nariadenie č. 883/2004 neupravuje spoločný systém sociálneho zabezpečenia, ale zachováva existenciu rôznych vnútroštátnych systémov, pričom jeho jediným cieľom je zabezpečiť ich koordináciu. Podľa ustálenej judikatúry si členské štáty ponechávajú právomoc upraviť svoj systém sociálneho zabezpečenia. Pokiaľ chýba harmonizácia na úrovni Únie, musí právna úprava každého členského štátu stanoviť predovšetkým podmienky poskytovania týchto dávok. Pri výkone tejto právomoci však členské štáty musia dodržiavať právo Únie a predovšetkým ustanovenia Zmluvy o FEÚ, ktoré priznávajú každému občanovi Únie právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov.¹⁰ Osoby, ktoré vykonávajú toto právo na voľný pohyb, nemôžu trpieť žiadnou legislatívnou nevýhodou z dôvodu, že toto právo využili.

¹⁰ Pozri analogicky rozsudok zo 7. decembra 2017, Zaniewicz-Dybeck (C-189/16, EU:C:2017:946, body 38 až 40 a citovaná judikatúra).

34. Členský štát môže v zásade slobodne stanoviť právo na minimálnu dávku v starobe¹¹ a uložiť podmienky na to, aby osoba mohla využívať dávky predčasného starobného dôchodku za predpokladu, že tieto podmienky nepredstavujú prekážku voľného pohybu pracovníkov v zmysle článku 45 ZFEÚ. Domnievam sa preto, že v zásade je členský štát oprávnený, ako je to v prejednávanej veci, podmieniť priznanie dávky predčasného starobného dôchodku osobe, ktorá dosiahne určitý vek, platila určitý počet rokov poistenie a má nárok na dávku, ktorá je vyššia ako výška minimálnej dávky v starobe v tomto členskom štáte.¹²

35. Zdá sa totiž, že tri podmienky uložené článkom 208 ods. 1 všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení nie sú samy osebe spochybnené v prejednávanej veci pred vnútroštátnym súdom. Spochybnenie sa týka skôr spôsobu, akým sa tretia podmienka uložená článkom 208 ods. 1¹³ vnútroštátnej právnej úpravy uplatňuje,¹⁴ pokiaľ ide o osoby ako pán Bocero Torrico a pán Bode, ktorí vykonávali svoje právo na voľný pohyb.

36. V pripomienkach predložených Súdnemu dvoru je zjavná nezhoda v názore na to, či sú článok 5 a/alebo článok 6 nariadenia č. 883/2004 uplatniteľné na okolnosti prejednávanej veci.

37. Podľa ustálenej judikatúry¹⁵ *nadobudnutie* nároku na dávku v starobe patrí do pôsobnosti článku 6 nariadenia č. 883/2004.¹⁶ Napriek tomu pravidlá týkajúce sa *výpočtu* výšky dávky sú stanovené v článku 52 a nasl. tohto nariadenia.¹⁷

38. Článok 6 nariadenia č. 883/2004 zavádza zásadu sčítania *dôb* poistenia, bydliska, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti v zmysle článku 48 ZFEÚ¹⁸ tým, že okrem iného stanovuje, že ak právne predpisy členského štátu podmieňujú nadobudnutie práva na dávky ukončením dôb poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska, príslušná inštitúcia tohto členského štátu zohľadní tieto doby, dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek iného členského štátu, ako keby boli tieto doby dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje. Inými slovami, *doby* ukončené v rôznych členských štátoch sa musia sčítať.¹⁹

39. Pokiaľ ide o dávky v starobe, článok 52 ods. 1 písm. b) bod i) nariadenia č. 883/2004 stanovuje, že príslušná inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávky, na ktorú si dotknutá osoba môže uplatniť nárok za predpokladu, že všetky doby poistenia a/alebo bydliska, ktoré dosiahla v rôznych členských štátoch, boli dosiahnuté v členskom štáte príslušnej inštitúcie. Príslušná inštitúcia v zmysle článku 52 ods. 1 písm. b) bodu ii) tohto nariadenia ďalej stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky podľa pomeru trvania dôb poistenia a/alebo bydliska v členskom štáte príslušnej inštitúcie k celkovému trvaniu dôb poistenia a dôb bydliska dosiahnutých v rôznych členských štátoch. Ide o metódu pomerného výpočtu.²⁰

11 Rozsudok zo 7. decembra 2017, Zaniewicz-Dybeck (C-189/16, EU:C:2017:946, bod 47).

12 Páni Bocero Torrico a Bode uviedli, že táto podmienka bola uložená španielskymi právnymi predpismi s cieľom zabezpečiť životaschopnosť verejného systému dávok v starobe.

13 Článok 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení.

14 Páni Bocero Torrico a Bode teda nespochybňujú právo Španielskeho kráľovstva uložiť požiadavky týkajúce sa minimálnej výšky dávky, ktorú by osoba poberala na účely získania nároku na dávku predčasného starobného dôchodku.

15 Rozsudok z 3. marca 2011, Tomaszewska (C-440/09, EU:C:2011:114, bod 22 a citovaná judikatúra).

16 Pozri tiež článok 45 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 149, 1971, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 35), v znení zmenenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1).

17 Pozri tiež článok 46 a nasl. nariadenia č. 1408/71.

18 Ide o jednu zo základných zásad koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov na úrovni Únie, ktorej cieľom je zaručiť, že výkon práva voľného pohybu priznaného Zmluvou o FEÚ nebude mať za následok, že pracovník stratí výhody sociálneho zabezpečenia, o ktoré by mohol žiadať, pokiaľ by celú svoju zárobkovú činnosť vykonával v jednom členskom štáte. Takýto následok by totiž mohol odradiť pracovníka Únie od výkonu jeho práva voľného pohybu a predstavoval by zásah do tejto slobody (rozsudok z 3. marca 2011, Tomaszewska, C-440/09, EU:C:2011:114, bod 30).

19 Rozsudok zo 7. decembra 2017, Zaniewicz-Dybeck (C-189/16, EU:C:2017:946, bod 41).

20 Rozsudok zo 7. decembra 2017, Zaniewicz-Dybeck (C-189/16, EU:C:2017:946, bod 42).

40. Je dôležité poznamenať, že výpočet teoretickej výšky a následne skutočnej výšky dávok v starobe pánov Bocera Torrica a Bodeho v Španielsku a Nemecku (paušálnej dávky) nebol v prejednávanej veci spochybný.

41. INSS, Španielske kráľovstvo a páni Bocero Torrico a Bode sa domnievajú, že teoretická výška dávky vypočítaná podľa článku 52 ods. 1 písm. b) bodu i) nariadenia č. 883/2004 by mala byť použitá na účely posúdenia, či je splnená podmienka týkajúca sa výšky minimálnej dávky, ktorú stanovuje článok 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení.

42. S týmto nesúhlasím.

43. Podľa môjho názoru predstavuje teoretická výška dávky vypočítaná v súlade s článkom 52 ods. 1 písm. b) bod i) nariadenia č. 883/2004 medzistupeň pri výpočte skutočnej paušálnej dávky, ktorá má byť priznaná, a nemožno ju použiť na posúdenie toho, či bol nárok na dávku (predčasného) starobného dôchodku skutočne nadobudnutý.²¹ Okrem toho, ako som uviedol v bodoch 37 a 38 vyššie, nariadenie č. 883/2004 jasne rozlišuje medzi pravidlami týkajúcimi sa nadobudnutia nároku na dávku v starobe a pravidlami týkajúcimi sa výpočtu dávky.²²

44. Okrem toho, aj keď nadobudnutie nároku na dávku v starobe patrí do pôsobnosti článku 6 nariadenia č. 883/2004, toto ustanovenie jasne odkazuje na sčítanie *dôb* poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska, a nie na iné podmienky, ktoré vedú k vzniku takého nároku.²³ Vzhľadom na to, že článok 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení podmieňuje nárok na dávku predčasného starobného dôchodku okrem iného tým, že výška poberanej dávky má byť vyššia ako minimálna dávka v starobe, na ktorú by dotknutá osoba mala nárok v Španielsku vzhľadom na svoju rodinnú situáciu vo veku 65 rokov, domnievam sa, že článok 5 nariadenia č. 883/2004 je relevantným ustanovením, ktoré by malo byť uplatnené.²⁴ Odôvodnenie 10 nariadenia č. 883/2004 stanovuje, že zásada prispôbenia alebo rovnosti zaobchádzania s dávkami, príjmami, faktami alebo udalosťami v inom členskom štáte podľa článku 5 tohto nariadenia *by nemala prekážať* zásade stanovenej v článku 6, a to zásade sčítania takých určitých dôb, akými sú doby poistenia, ku ktorým dochádza na území iného členského štátu, ako keby sa udiali podľa právnych predpisov príslušného členského štátu.²⁵

21 Teoretická výška teda nemá *per se* nezávislý význam.

22 Súdny dvor zdôraznil obmedzený rozsah pravidiel výpočtu dávok v zmysle článku 46 ods. 2 nariadenia č. 1408/71 [teraz článok 52 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 883/2004] v rozsudku zo 7. decembra 2017 Zaniewicz-Dybeck (C-189/16, EU:C:2017:946). Súdny dvor uviedol, že toto ustanovenie nemožno použiť na účely výpočtu minimálnej dávky v starobe, keďže to musí byť realizované v súlade s článkom 50 nariadenia č. 1408/71 (teraz článok 58 nariadenia č. 883/2004).

23 Preto je relevantný na účely článku 208 ods. 1 písm. b) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení a výpočtu minimálnej doby príspevkov 35 rokov. V prejednávanej veci musia byť doby príspevkov pánov Bocera Torrica a Bodeho v Španielsku a Nemecku sčítané na účely splnenia tejto podmienky.

24 Nariadenie č. 1408/71 neobsahovalo rovnocenné ustanovenie k článku 5 nariadenia č. 883/2004. Podľa môjho názoru článok 5 nariadenia č. 883/2004 predstavuje len objasnenie zásady rovnosti zaobchádzania stanovenej v článku 4 tohto nariadenia. Cieľom článku 5 nariadenia č. 883/2004 je zabezpečiť, aby výkon práva na slobodu pohybu nemal za následok zbavenie pracovníkov sociálnych dávok, na ktoré by mali nárok, keby strávili celý pracovný život len v jednom členskom štáte. Z odôvodnenia 9 nariadenia č. 883/2004 je zjavné, že prispôbenie alebo rovnosť zaobchádzania pri dávkach, príjmoch, faktach alebo udalostiach v inom členskom štáte podľa článku 5 tohto nariadenia je explicitnou kodifikáciou zásady rovnosti zaobchádzania pri dávkach, príjmoch, faktach alebo udalostiach, stanovenou vo viacerých rozsudkoch Súdneho dvora. Prvým rozsudkom Súdneho dvora vychádzajúcim z článku 5 nariadenia č. 883/2004 je rozsudok z 21. januára 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse a Knauer (C-453/14, EU:C:2016:37).

25 Odôvodnenia 10 až 12 nariadenia č. 883/2004 objasňujú, že na túto zásadu prispôbenia alebo rovnosti zaobchádzania sa vzťahujú isté obmedzenia stanovené v článku 5 tohto nariadenia.

45. Podľa môjho názoru požiadavka obsiahnutá v článku 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení na účely získania dávky predčasného starobného dôchodku zaručuje, že „poberanie“ konkrétnej sumy²⁶ dávky v starobe „má právne účinky“, a preto táto požiadavka musí byť v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania stanovenou v článku 5 nariadenia č. 883/2004, aby neboli penalizovaní pracovníci, ktorí vykonávajú svoje právo na voľný pohyb.²⁷ Domnievam sa preto, že dávky v starobe v Španielsku sa musia pripočítavať k porovnateľným alebo rovnocenným dávkam poberaným v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, aby sa splnila podmienka uvedená v článku 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení.

46. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, vyplýva, že dávka predčasného starobného dôchodku v zmysle článku 208 ods. 1 všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení²⁸ a dávky v starobe pánov Bocera Torrica a Bodeho²⁹ v Nemecku sú porovnateľné alebo rovnocenné dávky na účely článku 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004.³⁰

47. Na pojednávaní 2. mája 2019 INSS a Španielske kráľovstvo uviedli, že cieľom predmetných vnútroštátnych ustanovení je po prvé zabezpečiť, aby sa žiadatelia, ktorí majú nárok na dávky predčasného starobného dôchodku podľa článku 208 ods. 1 všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení, nestávali záťažou pre španielsky systém sociálneho zabezpečenia, a po druhé podporiť aktivitu na trhu práce a odradiť týchto žiadateľov od toho, aby sa snažili o predčasný dôchodok.

48. Podľa explicitného znenia článku 208 ods. 1 písm. c) všeobecného zákona o sociálnom zabezpečení sa javí, že konkrétnym cieľom predmetných vnútroštátnych ustanovení je zabezpečiť, aby žiadatelia o dávky v starobe mali nárok na dôchodok v minimálnej uplatniteľnej výške, a tak nemali nárok na niektoré dodatočné doplnkové dávky alebo doplatky, čím sa zabezpečí, že sa nestanú ďalšou záťažou pre španielsky systém sociálneho zabezpečenia. Je potrebné zdôrazniť, že tento cieľ *per se* nie je v prejednávanej veci v žiadnom prípade spochybňovaný, ale skôr skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava sa uplatňuje diskriminačným spôsobom na úkor pracovníkov, ktorí uplatnili svoje základné právo na voľný pohyb. Okrem toho by som chcel poznamenať, že samotný vnútroštátny súd³¹ uviedol, že po spočítaní španielskych a nemeckých dávok v starobe nemal pán Bocero Torrico ani pán Bode nárok na doplatok.³² Za týchto okolností nebude teda ani jeden zo žiadateľov záťažou pre španielsky systém sociálneho zabezpečenia.

26 V bode 68 rozsudku z 28. apríla 2004, Öztürk (C-373/02, EU:C:2004:232), Súdny dvor konštatoval, že zásada rovnosti zaobchádzania stanovená v článku 3 ods. 1 rozhodnutia č. 3/80 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov Európskych spoločenstiev na tureckých pracovníkov a ich rodinných príslušníkov (Ú. v. ES C 110, 1983, s. 60) sa musí vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu právnych predpisov členského štátu, ktoré podmieňujú nárok na predčasný starobný dôchodok v prípade nezamestnanosti splnením požiadavky, aby dotknutá osoba v určitej lehote pred podaním žiadosti o dôchodok poberala dávky v nezamestnanosti z tohto členského štátu. Podľa môjho názoru nemožno v zmysle článku 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004 vyvodiť žiadny zmysluplný právny rozdiel medzi požiadavkou na získanie určitej dávky a požiadavkou na získanie určitej výšky tejto dávky. Pozri tiež rozsudok zo 7. marca 1991, Masgio (C-10/90, EU:C:1991:107), ktorý sa zaoberá zásadou rovnosti zaobchádzania a právnymi účinkami výšky dávky. V bode 25 tohto rozsudku Súdny dvor konštatoval, že „migrujúci pracovník, ktorý poberá starobný dôchodok podľa právnych predpisov jedného členského štátu a dávky úrazového poistenia vyplácané poisťovňou iného členského štátu, nemôže byť na účely výpočtu časti dávky, ktorá sa má pozastaviť podľa vnútroštátnych právnych predpisov prvého štátu, v horšom postavení ako pracovník, ktorý nevyužil svoje právo na voľný pohyb a poberá obe dávky podľa právnych predpisov jedného členského štátu“.

27 Pozri analogicky rozsudky zo 7. júna 1988, Roviello (20/85, EU:C:1988:283, bod 18), a z 18. decembra 2014, Larcher (C-523/13, EU:C:2014:2458, bod 46).

28 Pozri článok 1 písm. x) a článok 3 písm. d) nariadenia č. 883/2004. Článok 1 písm. x) nariadenia č. 883/2004 stanovuje, že „dávka predčasného starobného dôchodku“ „znamená dávku poskytovanú skôr, ako sa dosiahne normálny vek nároku na dôchodok, a ktorá sa poskytuje naďalej aj po dosiahnutí takéhoto veku, alebo sa nahradí inou starobnou dávkou“.

29 Pozri článok 1 písm. x) a článok 3 písm. d) nariadenia č. 883/2004.

30 Pozri analogicky rozsudok z 21. januára 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse a Knauer (C-453/14, EU:C:2016:37, bod 35).

31 Pozri bod 23 vyššie.

32 Pozri rozsudok zo 7. decembra 2017, Zaniewicz-Dybeck (C-189/16, EU:C:2017:946, bod 59), v ktorom sa uvádza, že „na účely výpočtu nárokov na minimálnu dávku, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, [článok 58 nariadenia č. 883/2004] osobitne stanovuje zohľadnenie skutočnej výšky starobných dôchodkov, ktoré dotknutá osoba poberá v inom členskom štáte“.

49. Hoci cieľ odradiť alebo odstrašiť žiadateľov od toho, aby žiadali o predčasný dôchodok, môže byť chvályhodný na účely zvýšenia národnej produktivity a zníženia zaťaženia systému sociálneho zabezpečenia, najmä vzhľadom na starnúce obyvateľstvo a predlžovanie priemernej dĺžky života, nemôže byť dosahovaný spôsobom, ktorý diskriminuje tých, ktorí uplatnili svoje základné právo na voľný pohyb. V tejto súvislosti s poľutovaním konštatujem, že v prejednávaných veciach je ťažké vyhnúť sa dojmu, že príslušné španielske orgány vykonávali svoje zákonné právomoci spôsobom, ktorý zjavne diskriminoval súčasných žalobcov, ktorí uplatnili svoje právo na voľný pohyb, a ktorý je, alebo aspoň by mal byť, málo ospravedlniteľný.

50. Preto sa domnievam, že článok 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá priznanie predčasného starobného dôchodku podmieňuje tým, že suma dávky, ktorá sa má poberať, musí byť vyššia ako minimálna dávka, ktorá by prislúchala dotknutej osobe podľa tej istej vnútroštátnej právnej úpravy, a to *bez toho*, aby sa zohľadnila aj skutočná dávka, ktorú by táto osoba mohla poberať z dôvodu inej dávky tej istej povahy vyplácanej iným členským štátom alebo inými členskými štátmi.

VII. Návrh

51. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Vyšší súd Galície, Španielsko), takto:

Článok 5 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá priznanie predčasného starobného dôchodku podmieňuje tým, že suma dávky, ktorá sa má poberať, musí byť vyššia ako minimálna dávka, ktorá by prislúchala dotknutej osobe podľa tej istej vnútroštátnej právnej úpravy, a to *bez toho*, aby sa zohľadnila aj skutočná dávka, ktorú by táto osoba mohla poberať z dôvodu inej dávky tej istej povahy vyplácanej iným členským štátom alebo inými členskými štátmi.